

Yàkòbhbò andí bhàrɛwà

Yàrí bhàrɛwà ò ì nòtù ádrɛdrɔ́ dhu tí dhu

Dhu àla ndí kɔpɔgba yàrí bhàrɛwà nandí ale ràrí Yàkòbhbò tí kátina ale. Ábhò ale arí dhu ìrè ndí Yàkòbhbò ràrí Yèsù t'ádóna nzinzi ò atdí ale (Mrk 6.3). Ka ní'ì Yèrùsàlemà tó kígò ò kànìsà ò ádrɛdrɔ́ ale nzinzi ò atdí ale (Kas 1.14; 12.17; 15.13; 21.18; Gàl 2.9).

Ka kárí dhu ìrè, kà randí yàrí bhàrɛwà mbèmbè ìfò kumí atò ɛ̀dà Yèsù ka kúgù dhu-dzidò rórò. Ndí kàsùmì ò, «ka kapè kavu atdídò Yèsù ná'ù ale rò Yèrùsàlemà tó kígò ò» (Kas 8.1).

Yàkòbhbò andí dhu fíyò ní «atdí kumí dóná óyò ná rùgànda-tsù» (1.1). Ungbòta-Ayí ò, ì «atdí kumí dóná óyò ná rùgànda-tsù» tí ka kátina ale ní kórò Pbàìsràyélí, yà Pàlèstìnà tó p̀bìrì ò aróko P̀b̀yàhùdí mà, ngàk̀pà p̀b̀ìrì ònà ì nífàlà-tsí mànà. P̀b̀étà, Ungbòta-Òwùtá ò, kà-tí ní kórò p̀b̀akrístò, P̀b̀yàhùdí mà, ìnzí ní P̀b̀yàhùdí mànà (Gàl 6.16).

Yàkòbhbò andí dhu fíyò p̀b̀akrístò nzinzi ò, ábhò ale nyé ní'ì nàk̀táale. Atdídhená-tsí nóogóná kasù ònzí ònzónzi P̀b̀yàhùdí tó ìnga-abábá ò (5.1-6). Í ale-rò ka kávu dhu náabhù abádí rífàlà ì yà adzi ò. Ní Yàkòbhbò andí dhu abádí tó, ndí abádí-afí nabhù tí ròtsi ɔ̀bì a'uta ò. Káti: ìnzí ka karí ídzi dhu ònzí ní ìndrù tó a'uta ràrí iwà óvè a'uta (2.26).

Bhàrɛwà-nyèti ka kóhù tí dhu

- Bhàrɛwà-dòkpa (1.1).
- Umvútá-ònzí dhu àkà kíkò pòtsò a'uta ò dhu (1.2-12).
- Ìnzí Kàgàwà arí atdí ale mà nábhù rònzì nzére dhu dhu (1.13-18).
- Kàgàwà bhà Òte àkà kírì, kadè kèndò dhu ònzí dhu (1.19-27).
- Ìnzá dhu àkà kí'ì ìndrù-ònga t'òvòta tó ale-afí ná dhu (2.1-13).
- Ìnzí ka karí ídzi dhu ònzí ní a'uta ní iwà óvè a'uta dhu (2.14-26).
- Ale-idà-dò àkà kodò mbèyi dhu (3.1-12).
- Dhu-ònga t'òvòta tó obhóná ìrèta (3.13-18).
- Yà adzi ò dhu-tsí nòzè ale ní Kàgàwà rò òmvù dhu (4.1-5.6).
- Dhu-dzi òndù ka kí dhu mà ìtsòta mànà (5.7-20).

Yàkòbhbò rí ìndrù nóvì dhu

1 ¹ Yàrí bhàrɛwà nandí fùkè ní ima Yàkòbhbò, Kàgàwà bhà, ndíró Ádràngbàle Yèsù Krístò bhà ìno-akpà. Ma mòvì nyí kórò, yà atdí kumí dóná óyò ná rùgànda-tsù tírò nyí nyífàlà nyí yà adzi ò rò^a.

Umvútá-ònzí dhu àkà kíkò pòtsò a'uta ò dhu

(Opt 3.6; 4.7; Zèk 7.19; Mát 7.7-11; Ròm 5.35)

² Ábanínzó, nyí nyàkà nyòzè yà nyí nyí dhèdhèrò umvútá-tídò nába dhu rí'ì dhèdhe tí atdídò fùkè. ³ Obhó tí, nyí nyàkà nyèni dhu nyí rapé ìko pòtsò fùkè a'uta ò umvútá-ònzí, ní ndí dhu ràrí dhu-dzi t'òndùta tó ɔ̀bì nábhù fùkè. ⁴ Dhu àkà wà fùkè dhu-dzi t'òndùta rítè ndí kɔpɔgba, ndínyí nyí nyí'ì tí àkàkà ale nyé tí, ndíró ìmbà ròyá ndí nùbhà ndínyí ì onzi tí atdí dhu mà rí'ì ale tí. ⁵ P̀b̀étà, dhu apé ì'ì nzinzi kù ò atdí ale mà nótu ndí ìmbà ndí'ì dhu-ònga t'òvòta tó ìrèta ná dhu tí, ní ndí ale àkà ndònzì ka Kàgàwà-fò. Ní kà ràdè kàbhù àbhù kà tó. Obhó tí, kárí dhu ùbhò kórò ale tó, ìnzí ndí ndí ìndrù-ònga òvò rórò, ndíró ìnzí ndí ndí ndíngyè rórò. ⁶ Ndíró, kàkà ndònzì ka a'uta ná, ìnzí afina rùguru

^a1.1 Atdí kumí dóná óyò ná rùgànda-tsù tí ka kátina ìrò ní p̀b̀akrístò, ìmbà rí'ì P̀b̀yàhùdí màtí ndíró ìnzí ní P̀b̀yàhùdí màtí.

rórò. Obhó tí, afina rǔguru ale, nǎí ndí yà rèrè dǔ rópili àpúpú ràbhàna ràmbe ndàwà dǔ màkùrà tǔ idha bhèyi. ⁷ Ndi dhu bhèyi ale-tidò náká nzá ndirè nga ndí ràràdè atdí dhu mà nábà Ádrèngbàle Kàgàwà-fǔ, ⁸ ndí ale-tidò ní p̀b̀ìndà irèta-ǔnga ǔndò ndí ale, ndirò ǔgèrè tí arí ndǔgèrè p̀b̀ìndà mùtsò ǔ ale nǎídhuní.

Nàk̀ùtáale mà ònzítáale mànà nàndà dhu

⁹ Nàk̀ù tǔ ndí nòtù àlè t'ádòná mùk̀rístò náká ndí'í dhèdhe nà, Kàgàwà idzǐ ndí oré nǎídhuní. ¹⁰ Ndirò, ònzítáale tǔ ndí nòtù àlè t'ádòná mùk̀rístò náká ndí'í dhèdhe nà, Kàgàwà ifo ndí obvò nǎídhuní. Obhó tí, ònzítáale ràdè ǔda akye tǔ àdhàdhi irí ǔ itsu-opfò nàarúda akye tǔ dhu bhèyi. ¹¹ Adyifò nàarí ndíto, ndàdè itsu itdyu, ndí itsu-opfò ràdè 'àwà obvò, fíyò aya ràdè ìku. Ndi dhu bhèyi tǔ ní ndí, ònzítáale ràdè àrà òvè yà bilínganà ndí ndarònzina p̀b̀ìndà kasu ǔmbè ndí rórò.

¹² Hirò nónzì ale ní, umvúta-dzi òndù arí p̀b̀ìndà a'uta ǔ ale. Obhó tí, ndí umvúta lè mà ndí ndònzì dhu-dzidǔ, ndí ale abáya yà Kàgàwà akò fíndá làká ndí nózè ale tǔ dhòdhòdhonga tǔ ípirǔnga tǔ màk̀akàk.

Ìnzì Kàgàwà arí atdí ale mà nábhè r̀ònzì nzére dhu dhu

(Yòb 29.12-13; Mát 7.21-27; Gàl 6.7-10; 1Pé 2.1-2)

¹³ Nzére dhu-atdyú òho rí ndòzì ale náká nzá ndàtí: Kàgàwà r̀arí ndí ndí nábhè ndònzì nzére dhu. Obhó tí, Kàgàwà arí nzí nzére dhu ònzì. Ndirò, k̀arí nzí atdí ale mà nábhè r̀ònzì nzére dhu. ¹⁴ Ìngbàtí ìlì ndí ale mà nábhè arí r̀ònzì nzére dhu dhu ní, yà ndí ale nyé rí atdyúna òho ndònzì nzére dhu. Ndi nzére dhu nàarí k̀idha, ndàdè òtsìná. ¹⁵ Ní, ndí nzére dhu-atdyú òho ka kí dhu náapé ndisè, nàaròdhina dhu ní nzérenga. Ndirò, nzérenga náapé òtro, nàaròdhina dhu ní ǔve.

¹⁶ Yà atdídǔ ma mòzè nyí r̀ò àbanǎnzò, nyí nyàká nzá nyàbhè nyí k̀utrà nyí! ¹⁷ Àlè r̀ò arí ndònzì idzì dhu k̀órò, àlè arí àbàna àk̀akà atdídǔ k̀órò perè-tidò mànà nàaríwu òrè-akpà ò r̀ò. I dhu nàaríwu yà òrè-akpà-nyí r̀ò arí inga nàwè k̀órò dhu nanzì Àba Kàgàwà bhà r̀ò. Ndi Kàgàwà ní ìnzì arí ndèwù, ndirò ìnzì arí ndǔgèrè ndùbhà nyí ìndò ǔ i dhu-tsí bhèyi ale. ¹⁸ Ndi nyé ndí ndòzè ka dhu bhèyi, k̀ibho ípirǔnga-ǔwátá àlè tǔ, p̀b̀ìndà obhonga tǔ Ote-otù ǔ, ndí nǎí àlè koko tǔ wemberè tǔ ngari ǔ yà ndí ndanzì k̀órò dhu-tsí nzinzi ǔ.

Kàgàwà bhà Ote àkà k̀irí, kadè k̀èndò dhu ònzì dhu

(Yùw 3.27)

¹⁹ Yà atdídǔ ma mòzè nyí r̀ò àbanǎnzò, nyí r̀è yàrí ote: ìngbàtí ìlì ndí ale mà náká ndí'í isò ràdè dhu ìrì ale tǔ, ìnzì ràdè ote òrì isò tǔ ale tǔ, ndirò ìnzì aràkò akye ale tǔ. ²⁰ Obhó tí, akye aràkò ale nàarí nzí obhónanga tǔ dhu ònzì Kàgàwà-ònzì. ²¹ Wò dhu-okú d̀ò r̀ò ní ndí, nyí nyàká nyàwà òtòtò dhu k̀órò itse nyèk̀utsì r̀ò, f̀ukú nzére mùtsò, yà isè tǔ arí ndisè nyèk̀utsì mànà. Nyí nyàká nyàkò yà nyèk̀utsì ka kòzò Ote yorowà ǔ. Ndi Ote ní yà nyígu ràdè Ote. ²² Nyí nyàká nzá nyí'í biya ní tǔ arí Kàgàwà bhà Ote ìrì ale tǔ, p̀b̀ètù nyí nyàká nyí'í ndí Ote ǔndò dhu ònzì arí ale tǔ, ìnzì dhu ì'í tǔ nyí nyí nyètrà nyí-tírò dhu tǔ. ²³ Obhó tí, fíndá ka k̀únona Kàgàwà bhà Ote k̀èlè ìrì arí, ìnzì ndí ndí ndí Ote ǔndò dhu ònzì r̀òrò ale, nǎí ndí yà ndí ka kàdhina nyina-wòyò àndà rí ndítírò kiyó ǔ ale bhèyi. ²⁴ Nyina-wòyò ndí ndàndà ndàdè àrà dhu-dzidǔ, kà ràdè àdzo ànyirò r̀ò tǔ nyina-wòyò ì'ìnà tǔ dhu r̀ò r̀ò.

²⁵ P̀b̀ètù, atdyúna nyé nà arí Kàgàwà bhà ǔyátá-ǔnga àndà ndí nǎí ndí nduní tǔ ale náso Kàgàwà ràdè kà r̀ònzina k̀órò dhu ǔ. Ndi ǔyátá ní àk̀akà atdídǔ ǔyátá, ndirò ìndrù àbhè rí rífù Kàgàwà ìnzà ka k̀ètù ndí ǔtù tǔ r̀òrò ǔyátá. Kàkà ndàp̀b̀à ndí ndí ǔyátá t'ífuta r̀ò, ndàrà k̀èndò dhu ònzì r̀ò mbèyi ndítò. Kàkà nzá ndàrà k̀irí r̀ò ìrì tǔ, ràdè àdzo òna nà r̀ò.

²⁶ Ndi ale apé ndòzè àk̀akà dhu bhèyi ndí ndarí Kàgàwà ǔlè dhu tǔ, p̀b̀ètù ìnzì ndàdè tsèna òdò, ní ndí ale ní ndítírò rí ndàtrà, ndirò k̀arí Kàgàwà ǔlè ní ǔlétá ní kòkòrò dhu.

²⁷ Àba Kàgàwà ràdè òzàná àk̀akà dhu bhèyi ndirò ìmbà afátá na arí ndùlè dhu tǔ ale ní, yà

iză-nzo mà abvo-ayí mànà dzànà ònzi arí fíyó àpèè ð, ndàdè ndòdò kà-nyìkpó ð ótí yà adzi ð kóró dhu rò rò ale.

Inzá dhu àkà kí'ì indrù-ðnga t'òvòta tó ale-afí nà dhu

(Law 19.15; Zàb 82.1-4)

2¹ Àbanínzó, àdhàdhì yà nyí nyá'ù ilèta nà àkà àlè tó Ádràngbàle Yèsù Krístò dhu bhèyi, nyí nyàkà nzá nyí'ì indrù-ðnga t'òvòta tó ale-afí nà. ² Atdí òfí ní yàrì: Nyírè pé dhu, ònzi tó atdí ale, yà órò tó petè mà ídzi mùdzarè mànà nùfò róná rítsu wà nyí nyùndu nyí òná idza ð, wò dhu-dzidí, ndí nùfa mberà-fí nùfò róná nàkètàlè ràdè ìtsù átò ànyí-dza. ³ Ní, nyí nyárí ífuta àbhè atdííd wò mbèyi ndí nùfò ale tó, nyítè àyàya ngari fíndà nyàti: «Ádí írò yà ídzi ngari ð.» Pbéù, nyí nyaràdè àtina wò nàkètàlè ní: «fnyí! Ídè wò, ndírò ngàtsi ní, ádí írò obvò màtí, yà pòdhu ma mùlì rò.» ⁴ Ní, wò dhu itè tí nzá dhu nyí rarí indrù-ðnga òvò, ndírò ndí dhu bhèyi nyí nyónzina dhu ð, nyànda arí dhu rarí fèkú nzéré irèta?

⁵ Yà atdííd ma mòzè nyí rò àbanínzó, nyíri dhu! Kàgàwà náavò tí nzá nàkètàlè yà adzi ð, ndíní okoya tí ònzítàlè tí a'uta ð, 'àdè òko yà ndí nózè ale tó Kàgàwà akò fíndà làkà Idzi-kàmá tí? ⁶ Pbéù nyí, nyí nyárí nàkètàlè-itsi ònzi, nyàdè àmbe ònzítàlè ífà dó! Ní tí obhó í ònzítàlè í rùkú arávu, 'àdè àmbe nyòbhè dó dhèwaní ð? ⁷ Ndirò, tí obhó abádí í yà pbàkrístò tí ka karí nyúnzi ní dèkú arí'ì ídzi óvo ní arí dhu èno nzére?

⁸ Hílá Andítá rí dhu óvo ndàti: «Nyí nyàkà nyoze òdhinù àdhàdhì nyí nyá nyí nyòzè nyí nyí-tírò dhu bhèyi^b.» Wòrì ní ndí òrù-akpà ð Idzi tó Úyátá. Ní, nyí nyapè ndí Úyátá ífà, ní nyí nyònzí wà ídzi dhu. ⁹ Pbéù, nyí nyapè dhu ònzi indrù-ðnga t'òvòta nà, ní nyí nyònzí wà nzérenga Úyátá nyí nyùkò dhu-okú dó rò. Ní ndí Úyátá ràdè anya ótí dèkú. ¹⁰ Obhó tí, ndí ale apé kóró Úyátá ífà, pbéù ndàdè atdí Úyátá kèlè nùkò í Úyátá nínzi ð, ní ndí ale àkò wà kóró Úyátá. ¹¹ Obhó tí, Kàgàwà ràtina: «Dhu àkà nzá nyonzi mènynòni.» Ní kàti wà átò: «Dhu àkà nzá nyohò abvo.» Nírò, dhu apé 'ì' inzá nyí nyònzí mènynòni dhu tí, pbéù nyadè abvo òhò, ní nyí nyùkò wà Úyátá. ¹² Nírò, nyí nyàkà nyòwù òte rò, nyàdè dhu ònzi àdhàdhì ànyàya Kàgàwà ènyoya ale bhèyi. Ndí anya kènnya ròfò ndí yà indrù àbhè rí rífè ndí inzá ka kàtè ndí ùtè tí ròrò wátá nónzi ka dhu bhèyi. ¹³ Obhó tí, izu àbà arí ngùkpà ale dó ale rí nzí àdè ànyàna èno Kàgàwà rí dhu-òdò ònzi. Pbéù, Kàgàwà náabàya nzí izu yà inzi arí izu àbà ngùkpà ale dó ale dó.

A'uta mà kàsàna mànà

(Yòb 31.16-22; Gàl 5.6; Èbr 11.17,19,31)

¹⁴ Àbanínzó, atdí ale rí'ì inè ndàti: «Ma má'ù wà Kàgàwà,» pbéù, inzi ndàdè ndí a'uta itè pbìndà ídzi dhu ònzi ndí ndí indrù tó dhu-òtù ð. Ní ndí dhu tó mùgàsè ní àdhu? A'uta tí àdè ndí ale ígè ígè wòrì òfí ð? ¹⁵ Nyírè pé dhu atdí adòkè mà, ndírò ngàtsi ní, atdí awèkè mà rarí'ì mbà mùdzarè nà, ndírò ngàtsi ní, kà rarí'ì mbà bilínganà ndí ndóngo ònyànà ònyè nà. ¹⁶ Ní, atdí nznízkè ð ale apé àdè àtina kà ní: «Àrà mbèyi, óvo kàzè, nyadè dhu ònyè nyalè ní,» pbéù inzi ndàdè ka dzànà nónzi atdí dhu ní màtí, ní ndí dhu tó mùgàsè nàdè 'ì' àdhu? ¹⁷ Ní a'uta tó, kà rí'ì ndí dhu bhèyi tí átò. A'uta kèlè nà ka kí'ì vína dó rò, inzi kadè àmbe ídzi dhu ònzi dó indrù tó dhu ní iwà óvè atdííd a'uta nà ka kí'ì dhu.

¹⁸ Pbéù, indrù rí'ì inè ndàti: «fnyí, nyí nyí'ì a'uta nà, ndírò ìma, ma márí ídzi dhu ònzi indrù tó.» Ní, ma màdè dhu àdu kà tó, matí: «fè pé yà inzi nyí nyarí ídzi dhu ònzi ní indrù tó pbèkè a'uta idù. Ní ìma, ma mí dhu itè indè yà ma marònzina indrù tó ídzi dhu-òtù ð, inè ma rarí'ì a'uta nà.» ¹⁹ Nyí nyá'ù tí nzá dhu, Kàgàwà rarí'ì atdí tí? Ní wòrì ní ídzi dhu! Pbéù, nyí nyàkà nyuni dhu pòmvò nyá mà rá'ù wà ka átò, ngbòya ràdè àmbe ìví nyá ìví dó ódò ní. ²⁰ fnyí ní màdhómà! Nyí nyòzè tí wà nyuni dhu inzi ka kí Kàgàwà

^b2.8 Law 19.18

òzè ìd̀zi dhu ònzi rórò ka kí'í a'uta nà dhu ràrì kòkórò dhu? ²¹ Kàgàwà azè tí nzá àlè t'ábhunà Àbràhamè obhónángatále tí, yà kídyi idhùna Ìsakà ndàbhè ràyi màzàbahè dò, ndíni ndùbì tí perè tí Kàgàwà tò dhu-okú dò rò? ²² Níró, nyí nyàla wà dhu kàbhà a'uta mà ranzi kasè atdíkpá kánzi ìd̀zi dhu mànà. Ndirò, ndi kánzi ìd̀zi dhu abhè kàbhà a'uta rí'í àkàkà a'uta tí. ²³ Ndi dhu bhèyi ní ndi, yà Andítá ròvona dhu náadè àkà. Ndi Andítá rátina: «Àbràhamè náa' u Kàgàwà, Kàgàwà ràdè ndòzè obhónángatále tí c.» Ndirò, Kàgàwà adè kánzi p̀bìndà olo tí. ²⁴ Níró, nyí nyàla wà dhu Kàgàwà rarí indrù òzè obhónángatále tí ndi ndòzè ìd̀zi dhu ònzi ndi ale rí dhu-otù ò, ìnzí ní ndi ale bhà a'uta-otù ò tí.

²⁵ Ndi dhu í'í ndi dhu bhèyi tí átò Ràhabà tí kátina m̀nyòndi-ayi tò. Kàgàwà azè ka obhónángatále tí yà kánzi ìd̀zi dhu ndàkò abhàbho p̀bì idzá, ndàdè àbhunà ròtsè vurò otu ònà dhu-okú dò rò^d. ²⁶ Obhò tí, àdhàdhi yà ìmbà ale-ihè rí'í ònà ale-ngbò narí iwà óvè ale-ngbò dhu bhèyi, yà ìnzí ka karí ìd̀zi dhu ònzi ní indrù tò a'uta ní iwà óvè a'uta.

Ale-idà-dò àkà kodò mbèyi dhu

(Mbà 10.10; Mát 12.33-37; 13.3; Rom 3.13-14)

3 ¹ Àbanínzó, nyí nyàkà nzá nyí'í ibí rò *kànisa ò m̀límó tí. Obhò tí, nyí nyèni wà dhu mbèyi nyú, mà m̀límó tíró, Kàgàwà runya anyàka òrè nà atdídò ròsè ngùkpà ale d̀nà òtèka-okú dò rò. ² Àlè'í kórò, àlè karí dhu èfà abho nyé àlè-òtè ò. Ìnzí arí dhu àfà òtèna ò ale ní ndi àkàkà ale tí ka kádè òzèna ale. Ndirò ndi ale ní inè rí'í ndòdò kórò ngbòna ìnzí ròtsù nzérenga ò ale. ³ Kídyi pé *m̀hàgè tò òfò. Àlè kapé s̀ma-dyi-ngba ùsò imbi ní kà-tsè rò ndíni àlè kòzè dhu nonzi tí, ní ndi dhu arí kórò kà-ngbùlù nàbhè àlè r̀ndà átò. ⁴ Nyàndà pé idha dò arùbhi *bàtò átò. Ndi bàtò rí ìmbà í'í inè àdràngbà màtí, òpili ròpili obi nyé nà awe ràdè àmbe idzina dò, ní kà-rò ka kòsò idha-tsi àkè itsu-afà-ngba kèlè ràdè kàbhè èndana rí ale ràrà d̀nà àtdya rò ràrà ndi ndòzè ì. ⁵ Ní ndi dhu bhèyi tí, ale-idà ní ale-ngbò rò àkè dhú-ngba nyú, p̀bètè, kàràdè ndòyò ndi ndònzì àdròdrò dhu nyú-okú dò rò.

Nyàndà pé, àkè kàzè-ngba ràdè àdràngbà irí-yà-ba nyú nòbì! ⁶ Ndirò, dhu rí'í ndi dhu bhèyi tí yà àlè-idà-dò ròrina òte tò. Ndi òte rí'í inè ndùbì nga àdhàdhi kàzè arí nga èbì dhu bhèyi. Obhò tí, àlè-idà-dò rí'í inè ndònzì kórò nzére dhu-tidò ròsè àlè-ngbò rò ngùkpà ngarí-nzo d̀nà. Ní àlè-idà-dò ròrina nzére òte náaríra p̀f̀mvo Sitanì bhà rò, ndirò kárfi àlè tò ípír̀nga ìnzá. ⁷ Indrù rí'í inè ndivù kórò ìzà-tidò r̀ngò dhu ònzì ndi ndòzè dhu bhèyi. Obhò tí kárfi irí ò ìzà-tidò mà, àrè-tidò mà, òya dò arí 'àdha ìzà-tidò mà, ndirò idha ò aróko ìzà-tidò mànà kórò nívu ìvu. ⁸ P̀bètè, idana ìvu ràdè atdí ale mà rí'í mbà. Obhò tí, ale-idà ní ìnzí arí ndingyè nzére dhu t'ùnota ní dhu, ndirò àlè tí àlè indrù dhò ràdè itsu ní dhu. ⁹ Àlè-idà ní àlè karí Àdràngbàlè àlè t'Ábanà Kàgàwà nílè, ndirò àlè-idà ní tí, àlè karàdè yà wòyòna nyé rò kàbhòlò ale nófù. ¹⁰ Asota tò òte mà ofúngá tò òte mànà náarívò atdí ale-ì'ì rò tí. Àbanínzó, wòrì dhu àkàkà nzá ndi'í wò dhu bhèyi. ¹¹ Òvòvò idha mà, ìnzá óvù idha mànà tí àdè ùvò ùvò atdí idha-bhu ò rò tí? Ìnzí akekpá màtí! ¹² Àbanínzó, *m̀tìni-kpò ì'ò arí itsu tí àdè *m̀zèyituni-kpò ì'ò ì'ò? Ndirò ngàtsi ní *v̀nyò-kpa tí àdè m̀tìni-kpò ì'ò ì'ò? Ìnzí akekpá màtí! Ndi dhu bhèyi tí, ìnzá óvù idha náaràhè ònà rò idha-d̀bì ní rí nzí àdè òvòvò idha nípò.

Dhu àkà kí'í òrè-akpà ò rò frá dhu-ònga t'òvòta tò irèta nà dhu

(Rom 14.19; 1Kò 3.3; Èfe 4.1-3; Fil 2.3; 1Pé 3.4)

¹³ Dhu-ònga t'òvòta tò irèta mà, ìnga t'ùnita mànà nà arí'í atdí ale mà t'í'í inè nzínzikè ò? Ndi ale-tidò ní'í rò, dhu àkà kà r̀tè ndi dhu-ònga t'òvòta tò p̀bìndà irèta p̀bìndà ìd̀zi m̀tsò mà, p̀bìndà ìyònga mànà-otù ò. ¹⁴ P̀bètè, nyí nyapè í'í atdídò ógyè adha tò afíkè nà, ndirò anya tò afíkè nà nzínzikè ò, ní nyí nyàkà nzá nyídzí nyí, nyòzè nyí dhu-ònga t'òvòta ǹni ale tí. Ndi dhu bhèyi nyí nyí dhu ònzi dhu ràdè nyàbhè nyí'í t̀tòtále tí.

©2.23 Ɔpt 15.6
©2.25 Yès 2.1-24; 6.22-25

¹⁵ Wòrì dhu-ḡnga t'òvòta tó irèta-tidò ní nzi òrù-akpà ò rò frà irèta-tidò, pbètù ka ní yà adzi ò irèta-tidò. Ka ní indrù tó òfò tó irèta, ndrìò ka ní nzére-alafí bhà òfò tó irèta. ¹⁶ Obhò tí, adha tó ale-afí mà anya tó ale-afí mà nà rí'í ró rádù ì'í dhu ní pbàdzangà tí ka kí dhu ònzi dhu mà, kórò nzére dhu-tidò mà nà. ¹⁷ Pbètù, òrù-akpà ò rò irà dhu-ḡnga t'òvòta tó irèta-tidò nà arí'í ale ní dònna-kpa ò rò Kàgàwà-nyìkpò ò flà ale. Ndi ale ní màràngà ìbho arí indrù nzínzi ò ale, ìyònga t'ále, ndrìò, ngùkpà ale rùnna dhu nózè ndífù ale. Ndi ale ní àlè tí àlè izù àbà ka kí indrù dō ní ale-afí mà, ídzi dhu ònzi ka kí abádhi tó ní ale-afí mà nà ní ale. Ndrìò ka ní ìnzí arí indrù-ḡnga òvò, ìnzí ndàdù indrù ùtra ale. ¹⁸ Ì aróko atdìkpà mà nà ale àbhà arí ròkò màràngà ò ale, nàaròzòna dhu ní màràngà. Ní itse tí abádhi arádè ògùnà dhu ní obhónánga tó dhu ònzi i ale rí dhu.

Ìnzá dhu àkà kozè yà adzi ò dhu-tsí dhu

(Law 19.16; Zàb 66.18; Luk 18.13-14; 1Tì 2.8; 1Yù 2.15-17)

4 ¹ Yà nzínzikù ò arí'í angbùrùta mà anya mà nà nàarúvò àdhà rò? Abádhi náatí nzi ùvò yà nyí nyí atdyúya òho dhu-tsí, yà nyùkùtsinà rò arí anya ònzi nzínziya ò ò rò? ² Nyí nyarí dhu-atdyúya òho nyàbà, pbètù ìnzí nyàdù i dhu nàbà. Nyí nyarí'í adha tó ale-afí na nyàdù nyàpà nyòkyè abvo, pbètù ìnzí nyàdù atdì dhu mà nàbà. Nyí nyarí anya ònzi nzínzikù ò, nyàdù àmbe àngbùrù dō. Nyí nyarí nzi nyí nyí atdyúya òho dhu àbà, ìnzí nyí nyarí ndi dhu ònzi Kàgàwà-fò dhu-okú dō rò. ³ Dhu nyí nyònzì Kàgàwà-fò rò, nyí nyarí nzi àdù ndi dhu àbà, nzére nyí nyarí ndi dhu ònzi dhu-okú dō rò. Kà-tì ní, nyí nyarí dhu ònzi ndí'í nyí nyabá tí idhèkù iká rí nyí-tírò nzére dhu kèlè. ⁴ Nyí, nyí ní ìnzí arí 'òdò Kàgàwà tó ale! Nyí nyèni tí nzá dhu, yà adzi ò dhu-tsí òzè ka kí dhu ràrè Kàgàwà òndrò ka kí dhu? Nírò, yà adzi ò dhu-tsí ná'u rí ndòzè ale ní iwà ndi nùgèrè ndítírò ndòngò Kàgàwà rò òmvù tí ale. ⁵ Nyí nyirè tí nga kòkórò Ìlìlà Andítá rarátina: Kàgàwà òzè dhu ràrè àlè rùbho àlè fìndà tí atdírò, yà àlè-nyutsi ongó tí àdi ndi ndìli pbìndà Ìlìlà-Alafí-okú dō rò? ⁶ Kàgàwà arí ìbhona àlè tó ní àdrèngbà ídzìnga nyú. Ndi dhu okú dō rò nga ní ndi Ìlìlà Andítá arátina: «Kàgàwà arí ndùgye yà 'ídzi arí itírò ale nà, pbètù kàradù pbìndà ídzìnga itè yòròwà nà aróko ale tó'í.» ⁷ Nírò, nyí nyàkà nyirè Kàgàwà-tsù dhu. Ndrìò, nyí nyàkà nyòdì pòkù Pòmvò-ònzí, ní kà rádù òkù tí òkù tsàkù rò. ⁸ Nyí nyàkà nyíngò Kàgàwà-tí'ò, ní kà rádù ingo tikù ò. Nyí nzérenatálè, yà fìyò irèta-ḡnga ùndò ndi ale tírò, nyí nyàkà nyú'ò òtsàkù mà afikù mà nà rìlè! ⁹ Nyí nyàkà nyèni nyí nyí'í ònà fùkú nzérenga-okú dō rò àpè! Nyí nyàkà nyòkò izàkù ò, nyàdù òko nyìkù-dha ò! Fùkú ùgbótá nàkà ndùgèrè ndi ndòngò odzi tí, fùkú dhèdhe rádù ndùgèrè ndòngò izù tí! ¹⁰ Nyí nyàkà nyífo nyí nyí-tírò obvò Àdrèngbàle Kàgàwà-ònzí, ní kà rádù nyídzì orá.

Ìnzá dhu àkà katì ale t'òdhìnà nzére ale tí dhu

(Mbà 27.1; Luk 12.16-20)

¹¹ Àbanínzó, nyí nyàkà nzá nyòtè nzére nyí ní nzínzikù ò. Òdhìnà ní róte nzére ale, ndrìò ngàtsi ní òdhìnà àti rí nzére ale tí ale, nóte wà nzére yà àzè dō róte ùyátá ní, ndrìò kàtì wà ndi ùyátá nzére ùyátá tí⁸. Ní ndi dhu bhèyi nyí nyònzì dhu rò, ìnyi ní nzi ùyátá ìfù arí ale, pbètù ìnyi ní ndi ùyátá àti arí nzére ùyátá tí ale. ¹² Kàgàwà kèlè atdírò ní ndi Ùyátá ìdì arí ale, ndrìò ka atdírò ní ndi indrù àtì rádù ídzi ale tí ndrìò nzére ale tí. Ndrìò ka kèlè atdírò ní ndi indrù ìgù rádù, ndrìò indrù òhò rádù ale. Nírò ìnyi, yà òdhìnà àti nyí nyarí nzére ale tí rò, nyí nyarí nyozè àdhi tí?

⁸4.5 Irò rí'í dhu ka kidyi òyà rò ní Tòr 4.24 mà Òpt 6.3 mà nà.

¹4.6 Mbà 3.34

⁸4.11 2.8

Inzá dhu àkà kidzì ale ale-tírò ka kòzè konzì dhu ùdhè ka kí rò dhu

¹³ Nyìrì yà ma mēnōna dhu kòmbì, nyí yà nyí nyarátina: «Indo, ndirò ngàtsi ní tsútsá, má mowuna atdí kígò ò. Ní má móko ányì ràrà àhù atdí atò nyú tí. Má mí mùtùruzì ònzi, màdù màgòwè^h àbà ònà rò.» ¹⁴ Nyí, nyí nyàni nzá ìngbà dhu bhèyi màtí fùkú ípirònga ní'ina tsútsá dhu! Obhò tí, nyí nyí'í àdhàdhì òtò rótò idha-ihè bhèyi, yà àkè kàsùmì kèlè tí arí ndalà, ndàdù àwí ale-nyìkpò ò rò. ¹⁵ Nyí nyàkàna nyàti: «Ádrèngbàle òzè ka ní, má mí'ina inè ípiròrò nga ná. Ní má monzina yàri dhu, màdù ndàgà-tsi nónzì.» ¹⁶ Pbéti, nyí nyàróko nyàmbe nyídzi dò idzì tí, nyí nyòzè nyòzì dhu ùdhè nyí nyí rò. Ní kórò kòrì idzítá-tidò ní nzére. ¹⁷ Nyí nyàkà nyàni dhu ní, ídzinga t'ònzita nēni ale rapé nzí ndí ídzinga ònzi, ní ndí ale rōnzì wà nzérenga.

Ònzítale-nyìkpò itdyú ka kí dhu

(Yòb 20.5; Àmò 5.11-12; Màl 3.5)

5 ¹ Nyí ònzítalé, nyìrì yà ma mēnōna kòmbì fùkù dhu! Nyí nyàkà nyòdzì, nyàmbe nyùhù dò izù ní, dàkù rírá àpè-òkú dò rò. ² Fùkú ongyéngá nómò wà, ndirò rùkú màdzarù kereze nónyè wà. ³ Fùkú orò mà fùkú fùrangà mànà kégezè ònyè wà. Ndi kégezè ní ndí nyí nobhèya, wò nyí nyarí kórò dhu-tsi-tshè ùndù fùkù tí rò. Nyí nyúndu i ongyéngá-tshè kòkòrò. Ní àdhàdhì kégezè mà kàzè mànà náarí dhu ìnzá dhu bhèyi, Kàgàwà nítidiya ànyàkù obi nyú ná yà adzi ò kórò dhu-tshè rí ndòdì nínganí. ⁴ Kòní, nyí nyúvò nyí ìnzì nyùbho yà fùkú onzi-bvù-abábá ò kasù nónzì kasutále tó màkùmbà. Ní, abádhi rí 'hèhè dhu mà, abádhi rùkú dhu mànà nàrà wà òtsi yà kórò dhu dò arí'í àdrèngbànga tó obi ná Ádrèngbàle Kàgàwà-bì ò! ⁵ Yà adzi ò, nyí nyávu nyòngò òko ònzi ò, ndirò nyí nyábhu yà adzi ò dhèdhe ràtdù afikù. Nyí nyòngù nyí, nyùyo inzá nyí nyàni Kàgàwà ròtdiya òtdì ànyàkù atdíku dhu rórò, àdhàdhì yà ìnzá ùni ì àze ka kí atdíku dhu rórò róko ìzà bhèyi. ⁶ Nyí nyábhu obhónánga ònzi arí ale-ànyà kítidì, nyàdù àbhànà kòkyè. I ale í'ì mbà nyí mànà ì í àgò ní obi ná.

Dhu àkà kondù dhu-dzi ràrà àhù Ádrèngbàle Yèsù ríngo dhu ò dhu

(Màt 5.33-37; Èbr 6.12; 10.35-37; Yàk 1.12)

⁷ Nírò àbanínzò, nyí nyàkà nyòndù dhu-dzi, ràrà àhù Ádrèngbàle Yèsù ríngo dhu ò. Nyàndà pé ìngbà dhu bhèyi màtí ìnga òbhì rí ale náarí ìnga ò dhu náaraya ò'ò dhu òdò dhu. Ndi dhu ò'ò dhu ràdù ì'ì ádrèngbà màgàsù tí kà tò. Kà rí dhu-dzi òndù ràrà àhù wemberè tó igye mà, kà ríku dónà rò igye mànà nóowuya ìkò dhu ò. ⁸ Ní nyí mà átò, nyòndù dhu-dzi nyábhu afikù rí'ì obi ná, Ádrèngbàle Yèsù ríngo dhu rí'ì íkyèrò dhu-okú dò rò.

⁹ Àbanínzò, nyí nyàkà nzá nyàmbe nyùhù dò nyí ní nzínzikù ò, akye Ádrèngbàle Yèsù arana ànyàkù itdì ní. Nyàndà pé, kòní kidè wà tsàtsèná ànyàkù ndí nditdì tí! ¹⁰ Àbanínzò, nyìrè pé kàkà Ádrèngbàle Kàgàwà-òvò rò owùnà dhu òvò rò indrù tó pbanábì náanzì dhu. Abádhi andù dhu-dzi àpè ò. Ní, nyí nyàkà nyòdyi abádhi tó òfò. ¹¹ Alé kárá ì ale ànzì hirò nónzì ale tí, abádhi andù dhu-dzi dhu-okú dò rò. Nyí nyí'ì wà *Yòbù tó kátina ale andù àpè-dzi tí dhu tó màkùrù. Ndirò nyí nyí'ì wà ìngbà dhu bhèyi màtí Ádrèngbàle Kàgàwà adù àrà dhu ònzi kà tó olùnà rò dhu. Obhò tí, ndí Ádrèngbàle ní àlè tí àlè izù tó affina mà, ídzinga mànà ní ale.

¹² Pbéti àbanínzò, ádrèngbà dhu tí nyí nyàkà nzá nyòtsò dhu òrè-akpà-òvò rò màtí, yà adzi-òvò rò màtí, ndirò ìngbàtí fìlì ndí dhu t'òtsòta tó ngàtsi òfò ò màtí. Obhò dhu tí rí'ì dhu nákà nyàti obhò dhu tí. Ndirò, ìnzì ní obhò dhu tí rí'ì dhu nákà nyàti ìnzì ní obhò dhu tí, akye Kàgàwà arana ànyàkù itdì ní.

^h4.13 Màgòwè ní mùtùruzì ka kònzì rò arí ndisè dhu ka kòdzì rónà dhu-bvù dò dhu.

Andi nà ale dǝ dhu àkǎ kǐtsò ale dhu

¹³ Àp̀bè ǝ rí'í atdí ale mà t'í'í inè nzínzikè ǝ? Ndi ale àkǎ ndǐtsò ndí Kàgàwà rǝ. Ndirò ngǎtsi ní, dhèdhe ǝ rí'í atdí ale mà t'í'í inè nzínzikè ǝ? Ndi ale àkǎ ndǐyè ifuta tó adyi.
¹⁴ Andi nà rí'í atdí ale mà t'í'í inè nzínzikè ǝ? Ndi ale àkǎ ndùnzi *kànisa ǝ pbàkèrè, ndíní adè t'í'í tsò dóná, 'adè ndùtri akye ní Ádrèngbǎle Yèsù-ovò rǝ. ¹⁵ Abádí'í tsò ì a'uta nyé nà dhu rǎdè ndí ale nábhè rògè, ndí Ádrèngbǎle rǎdè kà dzèna ònzì rìvà ndí tǎfídǝ. Ndirò, dhu apé ì'í ndí ale ònzì nzérenga dhu t'í, ní Ádrèngbǎle rǎdè ndí nzérenga nǐbà èbà kà tò. ¹⁶ Nírò, nyí nyàkǎ nyòwù fùkú nzérenga òvò rǝ kpangba fùkú nzínzikè ǝ, nyádè òwu nyǐtsò rǝ dèkú, ndíní nyí nyadè t'í ègè. Obhónángatǎle bhà itsòta náarí kasè ònzì ádrèngbǎ obi nyé nà. ¹⁷ Nabi Èliyà ní'í àlè'í bhèyi ale kèlè. Ní, kǐtsò ndí atdyúna nyé nà ìnzí igye níkó t'í. Ní, igye agyè nzá yà adzi ǝ, rǎrà àhè ìbhè ato dóná azà àbì nà t'í. ¹⁸ Wò dhu-dzidǝ, kǎdè ndǐtsò tǎfídǝ. Ní, igye adè ìkó òrè-akpà ò rò, yà adzi rǎdè ònyè ì'ò.

Àwǎwí ndàrà itse obhónga rǝ rò ale nádù ka kí obhónga tó otu ò dhu

¹⁹ Àbanínzó, atdí nzínzikè ǝ ale rí'í inè ndàwí, ndàrà itse obhónga rǝ rò, ngǎtsi ale rǎdè kǎbhè ràdu ndí obhónga tó otu ò. ²⁰ Ní nyí nyàkǎ nyèni dhu, wò ndí nzérengatǎle dzèna nònzì ràdu ndí awítá tó otu ò rò ale, rǐgè wà ndí ale bhà ìpìrònga ove ǝ rò, ndirò Kàgàwà rùbà wà ndí ale bhà ábhǝ nzérenga-íyà.